

Sygn. akt VI RCa 143/19

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 23 października 2019 roku

Sąd Okręgowy w Olsztynie VI Wydział Cywilny Rodzinny w składzie:

Przewodniczący: Sędzia Jolanta Biernat-Kalinowska

Sędziowie: Jolanta Piórkowska (spr.)

Bogusława Olszewska-Wojgienica

Protokolant: st. sekretarz sądowy Anna Greifenberg-Krupa

po rozpoznaniu w dniu 23 października 2019 roku w Olsztynie

na rozprawie

sprawy z powództwa **małoletniego M. G. (1)** reprezentowanego przez matkę M. G. (2)

przeciwko **I. G.**

o podwyższenie alimentów

na skutek apelacji pozwanego

od wyroku Sądu Rejonowego w Olsztynie

z dnia 20 marca 2019 roku

sygn. akt III RC 766/18

I. Zmienia zaskarżony wyrok w punkcie I o tyle tylko, że zasądzone tam alimenty od pozwanego I. G. na rzecz małoletniego syna M. G. (1) w kwocie po 1500 zł miesięcznie podwyższa z dniem 20 marca 2019 roku.

II. W pozostałej części apelację oddala.

III. Koszty procesu za instancję odwoławczą między stronami wzajemnie znosi.

Sygn. akt **VI RCa 143/19**

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 20 marca 2019 roku Sąd Rejonowy w Olsztynie w sprawie o podwyższenie alimentów sygn. akt III RC 766/18 zasądził od pozwanego I. G. na rzecz małoletniego powoda M. G. (1) alimenty w kwocie po 1500 złotych miesięcznie, płatne na dotychczasowych warunkach wraz z ustawowymi odsetkami w przypadku opóźnienia w płatności którejkolwiek z rat, poczynając od dnia 4 października 2018 roku, w miejsce alimentów w kwocie po 700 zł miesięcznie, ustalonych wyrokiem Sądu Okręgowego w Olsztynie z dnia 31 marca 2014 roku w sprawie VI RC 157/14 (punkt I), oddalił powództwo w pozostałej części (punkt II), nakazał ściągnąć od pozwanego I. G. na rzecz Skarbu Państwa Sądu Rejonowego w Olsztynie kwotę 480 zł z tytułu opłaty sądowej, od uiszczenia której powód był zwolniony z urzędu (punkt III), koszty procesu między stronami wzajemnie zniósł (IV) i nadał wyrokowi w punkcie I rygor natychmiastowej wykonalności (punkt V).

W uzasadnieniu Sąd ten powołując się na treść art. 135 k.r.o. i 138 k.r.o. wskazał, iż doszło do takiej zmiany stosunków, zarówno po stronie powoda, jak i pozwanego, która uzasadnia podwyższenie alimentów na rzecz małoletniego M. G. (1). Sąd zwrócił uwagę, iż od czasu wydania ostatecznego orzeczenia w przedmiocie alimentów upłynęło prawie (...) lat i w związku z tym nastąpił wzrost potrzeb małoletniego powoda wynikający przede wszystkim z jego naturalnego rozwoju. M. G. (1) obecnie ma (...) lat i znajduje się w fazie intensywnego rozwoju. Sąd ocenił, iż koszty utrzymania małoletniego nie przekraczają obecnie kwoty 3000 zł miesięcznie, przy uwzględnieniu dotychczasowego wysokiego standardu życia rodziców małoletniego. Wskazywane przez matkę małoletniego wysokie wydatki na jego utrzymanie Sąd uznał za niedostatecznie udowodnione, a także częściowo zawyżone. Obowiązek alimentacji dziecka obciąża obojga rodziców. Sąd przyjął zatem, iż nie ma podstaw do obciążania pozwanego kosztami utrzymania małoletniego powoda w całości, nawet mimo przyjęcia, iż pozwany w małym stopniu uczestniczy w życiu syna. Pozwany poza alimentami w dotychczasowej wysokości przekazywał również synowi znaczne kwoty na kieszonkowe, których część małoletni, w ocenie Sądu Rejonowego, może przeznaczać na niektóre swoje wydatki. Zdaniem Sądu I instancji zasądzona kwota alimentów przystaje do możliwości zarobkowych i majątkowych pozwanego.

Apelację od powyższego wyroku wywiódł pozwany w części tj. w punkcie I, w zakresie w jakim Sąd Rejonowy zasądził na rzecz małoletniego powoda alimenty ponad kwotę 1000 zł oraz w zakresie, w jakim alimenty zostały zasądzone od dnia 4 października 2018 roku, a nie od dnia wydania wyroku, tj. od dnia 20 marca 2019 r. Powyższemu rozstrzygnięciu skarżący zarzucił:

1. naruszenie art. 233 k.p.c. poprzez błędną ocenę dowodów oraz brak wszechstronnego rozważenia materiału dowodowego skutkującego zasądzeniem alimentów w kwocie 1500 zł miesięcznie, podczas, gdy z zebranego materiału dowodowego nie wynika, aby usprawiedliwione potrzeby małoletniego uzasadniały potrzebę podwyższenia alimentów ponad dwukrotnie oraz poprzez brak uwzględnienia okoliczności, iż pozwany uczestniczy w utrzymaniu syna ponad zasądzony obowiązek alimentacyjny;

2. naruszenie art. 231 k.p.c. poprzez wyprowadzenie z materiału dowodowego wniosków z niego niewynikających przez dokonanie błędnej oceny sytuacji życiowej i finansowej pozwanego względem sytuacji finansowej matki małoletniego powoda oraz uznanie, iż możliwości zarobkowe i majątkowe pozwanego należy ocenić jako wysokie i pozwalające na łożenie na małoletniego powoda alimentów w kwocie 1500 zł miesięcznie, podczas, gdy Sąd nie dokonał szczegółowej analizy materiału dowodowego w zakresie możliwości zarobkowych oraz sytuacji życiowej rodziców małoletniego powoda, błędnie sprowadzając je do jednakowego poziomu, podczas, gdy z zebranego materiału dowodowego jednoznacznie wynika, że sytuacja pozwanego uległa pogorszeniu w sferze życiowej, jak i finansowej oraz jest niewspółmierna do obecnej sytuacji finansowej matki małoletniego powoda;

3. naruszenie art. 236 k.p.c. poprzez brak wydania postanowienia dowodowego w przedmiocie przeprowadzenia dowodów zgłaszanych przez pozwanego w odpowiedzi na pozew z dnia 18 stycznia 2019 r. w pkt 3 i 4, które to dowody służyły ukazaniu możliwości zarobkowych matki małoletniego powoda, które w porównaniu z przedstawionymi w pozwie możliwościami zarobkowymi pozwanego potwierdziłyby dysproporcje zarobkowe rodziców małoletniego powoda;

4. naruszenie art. 135 § 1 k.r.o. w zw. z art. 138 k.r.o. poprzez błędną ich wykładnię i przyjęcie, że w okresie od marca 2014 roku doszło do takiej zmiany stosunków, zarówno po stronie powoda, jak i pozwanego, która uzasadnia podwyższenie alimentów na rzecz małoletniego ponad dwukrotnie.

W konsekwencji skarżący wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez zasądzenie na rzecz małoletniego powoda alimentów w kwocie 1000 zł miesięcznie, płatnych do rąk matki powoda do 10. dnia każdego miesiąca z góry, poczynając od dnia 20 marca 2019 r., wraz z ustawowymi odsetkami w przypadku opóźnienia płatności którejkolwiek z rat oraz zasądzenie od małoletniego powoda na rzecz pozwanego kosztów postępowania w I instancji, w tym kosztów zastępstwa procesowego oraz zasądzenie od małoletniego powoda na rzecz pozwanego kosztów procesu za postępowanie odwoławcze, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych, ewentualnie o

uchylenie wyroku w zaskarżonej części i przekazanie sprawy Sądowi I instancji do ponownego rozpoznania przy uwzględnieniu kosztów postępowania odwoławczego.

Powód w odpowiedzi na apelację wniósł o jej oddalenie w całości oraz o zasądzenie od pozwanego na rzecz powoda kosztów postępowania apelacyjnego, w tym kosztów zastępstwa procesowego, według norm przepisanych.

W uzasadnieniu powód wskazał, iż Sąd I instancji dokładnie przeanalizował potrzeby małoletniego powoda oraz sytuację życiową pozwanego, a jego ustalenia poczynione przez Sąd są prawidłowe i trafne. Powód wskazał, iż zarzuty pozwanego stanowią niczym nieuzasadnioną polemikę z nieobarczonymi jakimkolwiek błędami ustaleniami Sądu I instancji.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja jedynie częściowo zasługiwała na uwzględnienie.

Sąd odwoławczy uznał, że zarzuty pozwanego w zasadzie nie są trafione. Wbrew jego twierdzeniom Sąd Rejonowy prawidłowo przeprowadził postępowanie, zgromadzony w jego toku materiał dowodowy poddał wszechstronnej i zgodnej z zasadami logiki, wiedzy i doświadczenia życiowego ocenie. Sąd odwoławczy dokonał weryfikacji przeprowadzonego postępowania i kończącego je rozstrzygnięcia przez pryzmat zarzutów apelacyjnych. Uznał, że nie mają one możliwości zdyskredytowania rozstrzygnięcia w zakresie ustalenia wysokości obowiązku alimentacyjnego.

Sąd Okręgowy w toku postępowania odwoławczego rozszerzył materiał dowodowy zebrany dotychczas w aktach sprawy poprzez informację z U.w O. na temat dochodów uzyskiwanych przez matkę małoletniego powoda. Uzyskane informacje nie wpłynęły na zmianę orzeczenia Sądu Rejonowego.

Sąd odwoławczy za nietrafione uznał zarzuty pozwanego, iż potrzeby małoletniego nie zmieniły się, a w każdym razie nie wymagają zwiększenia obowiązku alimentacyjnego do wysokości 1500 zł.

W pierwszej kolejności należy wskazać, iż Sąd Rejonowy prawidłowo ocenił, że nastąpiła w sytuacji stron zmiana stosunków, będąca istotną, w rozumieniu przepisu art. 138 k.r.o.

W uzasadnieniu wyroku wskazano, dlaczego Sąd ustalił, że nastąpił wzrost usprawiedliwionych potrzeb małoletniego powoda. Przypomnieć tylko w tym miejscu należy, że Sąd Rejonowy wskazał na wpływ czasu od wydania ostatniego orzeczenia w przedmiocie alimentów i obecny wiek małoletniego powoda.

Powyższe okoliczności są bezsporne i same przez siebie powodują wzrost usprawiedliwionych potrzeb uprawnionego do alimentacji w porównaniu do okresu, kiedy wydawano zmieniane orzeczenie w przedmiocie wysokości świadczeń alimentacyjnych.

Od poprzedniej sprawy w przedmiocie alimentów upłynął okres pięciu lat. W tym czasie potrzeby małoletniego powoda wzrosły na skutek jego naturalnego rozwoju. Słusznie Sąd I instancji wskazał, iż powód intensywnie się rozwija i w związku z tym wzrastają jego potrzeby, głównie w zakresie edukacji, dojazdów do szkoły, zakupu odzieży, czy rozrywek. Wysoki standard życia rodziców małoletniego przekładał się dotychczas również na poziom życia ich syna i w dalszym ciągu powód ma prawo do zachowania dotychczasowego standardu funkcjonowania.

Pozwany w apelacji skoncentrował się na wykazaniu, że jego sytuacja majątkowa uległa pogorszeniu, a ponadto jest niewspółmierna do sytuacji finansowej matki małoletniego powoda.

Sąd I instancji prawidłowo ustalił, iż pozwany ma stałą pracę, osiąga regularne wynagrodzenie, które to pozwoli mu na partycypowanie w kosztach utrzymania małoletniego powoda w kwocie 1500 zł miesięcznie. Pozwany jest wprawdzie obowiązany wobec swojego pracodawcy do zakazu konkurencji, jednakże nawet mimo braku możliwości osiągnięcia dodatkowego dochodu, uzyskiwane przez niego zarobki znacznie przewyższają przeciętne wynagrodzenie za pracę uzyskiwane w skali kraju. Zauważenia wymaga, iż podkreślane przez pozwanego liczne zobowiązania kredytowe, które

go obciążają, nie mogą wpływać na wysokość alimentów na rzecz małoletniego powoda. Obowiązek alimentacyjny ma charakter priorytetowy przed innymi wydatkami. Pozwany obecnie nie partycypuje w kosztach wspólnych zobowiązań, które ponosi w całości matka małoletniego powoda. Także wkład pozwanego w wychowanie i opiekę nad synem oraz udział w życiu małoletniego jest obecnie zdecydowanie mniejszy niż w momencie wydawania ostatniego rozstrzygnięcia o alimentach. Pozwany w znikomym zakresie uczestniczy w opiece nad małoletnim, brak jest zatem podstaw do przyjęcia, że powinien ponosić niższe koszty utrzymania syna niż ustalone w wyroku Sądu Rejonowego. Wprawdzie pozwany wskazywał, iż poza alimentami przekazuje na rzecz syna dodatkowe kwoty, jednakże w ocenie Sądu odwoławczego nie przekładają się one na codzienny udział pozwanego w utrzymaniu powoda.

Pozwany w apelacji wskazywał, iż sytuacja finansowa i możliwości zarobkowe matki małoletniego powoda są bardziej komfortowe, niż sytuacja pozwanego, co nie powinno pozostawać bez znaczenia na zakres utrzymania dziecka. Przyjmując nawet, iż sytuacja finansowa matki małoletniego powoda jest lepsza niż pozwanego, to ze względu na zakres jej osobistej pracy na rzecz syna, który znajduje się pod jej bezpośrednią opieką, obowiązek utrzymania małoletniego powinien obciążać ją w mniejszym zakresie niż pozwanego.

Sąd Odwoławczy nie podzielił zatem stanowiska skarżącego w zakresie kwestionowania rozstrzygnięcia Sądu Rejonowego w części ustalającej wysokość obowiązku alimentacyjnego. W konsekwencji po analizie postępowania przeprowadzonego przez Sąd Rejonowy dokonanej przez przyzmat zarzutów apelacyjnych Sąd Odwoławczy uznał, że wyrok Sądu I instancji w tym zakresie jest słuszny i prawidłowy, zaś argumenty apelacji nie zdołały go zdyskredytować.

Sąd Okręgowy uznał, że należy zmienić zaskarżony wyrok w punkcie I jedynie w zakresie rozstrzygnięcia o dacie płatności zasądzonych alimentów. Sąd uznał, iż w toku postępowania matka małoletniego powoda nie wykazała, iż na czas orzekania o podwyższeniu obowiązku alimentacyjnego pozwanego jakiegokolwiek potrzeby powoda nie były zaspokojone i zachodziłaby potrzeba wyrównania alimentów z datą wsteczną.

Z uwagi na powyższe, na podstawie art. 386 § 1 k.p.c. Sąd odwoławczy w punkcie I wyroku podwyższył alimenty od pozwanego na rzecz małoletniego syna z dniem wydania wyroku przez Sąd Rejonowy, tj. z dniem 20 marca 2019 r., w pozostałym zakresie na podstawie art. 385 k.p.c. apelację oddalił.

Na podstawie art. 100 k.p.c. Sąd zniósł wzajemnie między stronami koszty procesu za instancję odwoławczą.

Bogusława Olszewska-Wojgienica Jolanta Biernat-Kalinowska Jolanta Piórkowska